

OBSAH

I. KAM PATŘÍM	6
1. JÁ A DOSPÍVÁNÍ	6
Období lidského života	6
Dospívání neboli puberta	7
Člověk jako osobnost	8
2. ŽIJEME VE SPOLEČENSTVÍ LIDÍ	10
Život ve společnosti	10
Společenské skupiny	11
Řešení názorového střetu	13
3. VE ŠKOLNÍCH LAVICÍCH	14
Povinná školní docházka	14
Život ve škole	15
4. KOMUNIKACE	16
Způsoby komunikace	16
Asertivita a agresivita	17
5. PRAVIDLA CHOVÁNÍ	18
Mají pravidla smysl?	18
Právní normy (zákony)	19
Morální pravidla	19
Společenská pravidla	19
Důsledky porušování pravidel a norem	21
Opakování – Kam patří	22
II. JÁ A SPOLEČENSKÝ SYSTÉM	24
1. ČESKÁ REPUBLIKA – STÁT, KDE ŽIJÍ	24
Česká republika – demokratický stát	24
Prezidenti v české historii	26
2. ŽIJÍ S NÁMI	27
Národnostní menšiny	27
Rasová nesnášenlivost	29
3. VLASTENECTVÍ	30
Co je vlastenectví	30
4. O LIDSKÝCH PRÁVECH	31
Základní lidská práva	31
Všeobecná deklarace lidských práv	32
Listina základních práv a svobod v České republice	32
Zvláštní (specifická) lidská práva	32
Právo znamená i povinnost	33
Porušování lidských práv	33
Kde se můžeme domáhat lidských práv	34
Postihy dětí a mladistvých za trestné činy	35
Opakování – Já a společenský systém	36

III. JÁ A OKOLNÍ SVĚT	37
1. HISTORICKÁ TRADICE	37
Naši slavní předkové v běhu staletí	37
2. KULTURA A UMĚNÍ	40
Kultura	40
Kulturní rozmanitost světa	41
Umění	41
3. KULTURA V NAŠEM ŽIVOTĚ	43
Společenská a kulturní zařízení	43
Jak se neztrapnit při kulturních událostech	45
Masová kultura	46
Masmédia a sociální sítě	46
4. KULTURNÍ BOHATSTVÍ	48
Kulturní bohatství	48
5. PROBLÉMY „MODRÉ“ PLANETY	52
Globální ekologické problémy	53
Globální společenské problémy	54
Cesty k nápravě	55
Opakování – Já a okolní svět	56
IV. JÁ A HOSPODAŘENÍ	57
1. VLASTNICTVÍ A MAJETEK	57
Vlastnictví	57
Majetek	58
Zdraví – nejcennější bohatství	59
2. PENÍZE	60
Peníze a jejich funkce	60
Hospodaření s penězi	61
3. ROZPOČET	62
Co je rozpočet	62
Druhy rozpočtu	62
Opakování – Já a hospodaření	63
V. OBRANA STÁTU*	64
Povinnosti občana	64
Ozbrojené síly, Armáda ČR	65
NATO – Severoatlantická aliance, Zahraniční mise	67
Opakování – Obrana státu; odkazy na závěrečné opakování a návrhy projektů	68
KLÍČ KE CVIČENÍM	69
REJSTŘÍK	71
POUŽITÁ LITERATURA A INTERNETOVÉ ZDROJE	72

* Kapitola vychází ze zpracování tématu v učebnici *Jak se zachovat, když...*